

Behorend bij de tekst voor internetconsultatie (naast tekst van het wetsvoorstel): Integraal afwegingskader

1. Wat is de aanleiding?

Aanleiding voor dit wetsvoorstel is de wens om de wettelijke positie van de OPC's duidelijk te regelen. De OPC's worden op dit moment gedoogd omdat zij vanwege hun specifieke aard niet aan een aantal kwaliteitseisen uit de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko) kunnen voldoen, terwijl het stellen van kwaliteitsregels in een OPC door de ouders wel belangrijk wordt gevonden. Tijdens de gedoogsituatie is het niet mogelijk om nieuwe OPC's op te richten. Met dit wetsvoorstel worden de OPC's opgenomen in de Wko. Dit wetsvoorstel volgt inhoudelijk de lijn van de brief aan de Tweede Kamer van 5 maart 2014 (Kamerstukken II 2013/14, 31322, nr. 232).

2. Wie zijn betrokken?

Alle personen die betrokken zijn bij ouderparticipatiecrèches, de (participerende) ouders van de kinderen in OPC's. Verder uitvoerende en handhavende instanties; de gemeenten, de Belastingdienst, de GGD-GHOR, de Inspectie voor het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs in het bijzonder. De kinderopvangsector in zijn algemeenheid, de Brancheorganisatie Kinderopvang, Boink en de MO groep. De ministeries SZW, OCW, BZK en VWS zijn geraadpleegd.

3. Wat is het probleem?

Zoals bij 1 aangegeven, is de positie van OPC's op dit moment dat zij worden gedoogd. De OPC's willen worden opgenomen in de Wko. Ook willen ze het recht op kinderopvangtoeslag voor ouders behouden. In de eerdergenoemde brief van 5 maart 2014 aan de Tweede Kamer is de spanning geschetst tussen het voortbestaan van OPC's in relatie tot het kinderopvangstelsel, omdat de OPC's niet aan alle kwaliteitseisen voldoen. Het gaat om kwaliteitseisen die moeilijk te combineren zijn met de aard van OPC's, zoals het ouder-roulatiesysteem dat in OPC's praktijk is. Voor het Rijk is het van belang, dat de kwaliteitseisen van de professionele kinderopvang, waaronder de beroepskwalificatie-eis voor pedagogisch medewerkers, verbonden blijven aan het recht op kinderopvangtoeslag. Ook is van belang, dat de veiligheid van alle kinderen onder de Wko kan worden gewaarborgd.

4. Wat is het doel?

Het doel van dit wetsvoorstel is om de OPC's een duidelijke positie krijgen in het stelsel voor kinderopvang. Zij worden als een aparte categorie opgenomen in de Wko, met een alternatief kwaliteitskader, de bestaande veiligheidseisen en eigen financiering. Bij opname van de OPC's in de Wko krijgen de OPC's meer vrijheid krijgen om de kwaliteitseisen naar eigen inzicht vorm te geven, binnen de Wko. Tegelijkertijd blijft de overheid haar verantwoordelijkheid veiligheid voor alle kinderen in opvangvoorzieningen waarborgen. Daarmee wordt het voortbestaan van OPC's mogelijk gemaakt. Dit wetsvoorstel biedt de basis voor een alternatief kwaliteitskader voor OPC's. Het wetsvoorstel maakt een einde aan de gedoogsituatie voor OPC's.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Zou de met het wetsvoorstel beoogde overheidsinterventie niet plaatsvinden, dan staat de huidige wet niet toe dat OPC's kunnen blijven bestaan zonder aan alle kwaliteitseisen te voldoen. Het bepalen van kwaliteitseisen, waaronder beroepskwalificaties, is een voor de overheid noodzakelijk instrument om de pedagogische kwaliteit in de professionele kinderopvang te waarborgen. Ook in OPC's worden jonge kinderen opgevangen, een kwetsbare groep. Met dit wetsvoorstel wordt de kwaliteit van de opvang in OPC's geborgd door regelgeving mogelijk te maken op basis van een alternatief kwaliteitskader voor groepsopvang door ouders. De opvang in OPC's komt tegemoet aan individuele wensen en keuzes van ouders ten aanzien van kwaliteit. Tegelijk blijft de beschermende taak van de overheid met de bestaande veiligheidseisen bestaan. Het Rijk biedt de OPC's hiermee een duidelijke wettelijke positie.

6. Wat is het beste instrument?

Met de wettelijke erkenning van OPC's mogen de OPC's blijven bestaan onder de Wko. De veiligheidsbepalingen uit de Wko voor kindercentra blijven zo ook voor OPC's bestaan. Ten aanzien van de kwaliteitseisen wordt juist ruimte geboden aan de OPC's binnen de Wko, zodat ouders naar eigen inzicht de opvang kunnen vormgeven. Zo wordt een duidelijker onderscheid gemaakt tussen de eisen voor professionele kinderopvang en die van de opvang door ouders in OPC's. Dit wetsvoorstel vormt daarmee de basis voor het regelen van een alternatief kwaliteitskader voor OPC's, met een regels die beter bij hen passen. Dit kwaliteitskader moet passen binnen de ruimte die de Wko de OPC's met dit wetsvoorstel biedt en moet toetsbaar zijn voor de GGD. De

vormgeving van dit alternatief kwaliteitskader volgt in de regelgeving zoveel mogelijk de systematiek van de Wko. Dit kwaliteitskader wordt vervolgens ten behoeve van het toezicht en de handhaafbaarheid opgenomen in het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen en de daarmee samenhangende ministeriële regelingen.

7. Wat zijn de gevolgen?

De OPC's kunnen blijven bestaan onder de Wko met een alternatief kwaliteitskader, de bestaande veiligheidseisen en met eigen financiering. Er komt helderheid over de positie van de OPC's en daarmee een einde aan de gedoogsituatie. Het gevolg van dit wetsvoorstel is, dat ouders van kinderen die worden opgevangen in een OPC meer ruimte krijgen om de kwaliteitseisen naar eigen inzicht vorm te geven. Het biedt daarmee ruimte aan de behoefte om in de semi-publieke, semi-informele sfeer op verantwoorde wijze opvang te bieden aan kinderen, voor ouders die kiezen voor een OPC. Het recht op kinderopvangtoeslag blijft verbonden met de beroepskwalificatie-eis van de pedagogisch medewerkers en kwaliteitseisen in de kindercentra.

De kosten voor aanpassing van het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) worden geraamd op ongeveer €50.000,-. Dit betreft de kosten voor de aanpassingen van het systeem. De kosten kunnen worden gefinancierd vanuit de algemene middelen, die jaarlijks door het ministerie aan DUO beschikbaar worden gesteld voor onderhoud en aanpassing van het LRKP. De Gemeente Utrecht geeft vrijwillige medewerking aan de OPC's om ze bij te staan met het ontwikkelen van een toetsbaar alternatief toetsingskader voor OPC's. Kosten voor toezicht en handhaving blijven binnen het bedrag dat nu gebruikelijk is. De kosten die wegvallen wegens lastenvermindering (bij o.a. Belastingdienst en toezicht) zijn, vanwege het geringe aantal OPC's, verwaarloosbaar.